

UZASADNIENIE

Zakresem przedmiotowym sprawy o sygn. akt II K 374/17 Sądu Rejonowego w Brzezinach, zainicjowanej wnioskiem obrońcy skazanego P. L. o wydanie wyroku łącznego, zostały objęte prawomocne skazania następującymi wyrokami:

I. Sądu Rejonowego dla Łodzi - Śródmieścia w Łodzi z dnia 09.10.2003 r. w sprawie VI Ks 73/03 za czyn z art. 94 § 2 k.k.s. na karę grzywny 25 stawek po 30 zł stawka. Wyrok uprawomocnił się w dniu 22.10.2003 r. Postanowieniem z dnia 27.06.2005 r. karę grzywny zamieniono na karę zastępczą pozbawienia wolności;

II. Sądu Rejonowego w Brzezinach z dnia 25.11.2005 r. w sprawie V K 55/05 za czyn z art. 286 § 1 k.k. na karę 1 roku pozbawienia wolności i karę grzywny 20 stawek po 30 zł stawka, za czyn z art. 284 § 2 k.k. na karę 1 roku pozbawienia wolności i karę grzywny 20 stawek po 30 zł stawka, za czyn z art. 284 § 2 k.k. na karę 1 roku pozbawienia wolności i karę grzywny 20 stawek po 30 zł stawka. Orzeczono karę łączną 1 roku i 8 miesięcy pozbawienia wolności i karę grzywny 50 stawek po 30 zł stawka, której wykonanie warunkowo zawieszono na okres próby 3 lat. Orzeczono obowiązek naprawienia szkody. Wyrok uprawomocnił się w dniu 24.12.2005 r. Postanowieniem z dnia 24.10.2006 r. zarządzono wykonanie warunkowo zawieszony kary. Karę pozbawienia wolności skazany odbywa w okresie 23.08.2016 r. do 20.04.2018 r.;

III. Sądu Rejonowego w Brzezinach z dnia 20.09.2005 r. w sprawie V K 266/05 za czyn z art. 286 § 1 k.k. na karę 1 roku pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem wykonania kary na okres próby 3 lat. Orzeczono obowiązek naprawienia szkody. Wyrok uprawomocnił się w dniu 09.02.2006 r. Postanowieniem z dnia 24.10.2006 r. zarządzono wykonanie warunkowo zawieszony kary. Karę pozbawienia wolności skazany będzie odbywał w okresie 20.04.2018 r. do 20.04.2019 r.;

IV. Sądu Rejonowego w Brzezinach z dnia 14.12.2016 r. w sprawie II K 349/16 za czyn z art. 284 § 2 k.k. na karę 6 miesięcy pozbawienia wolności, za czyn z art. 286 § 1 k.k. na karę 6 miesięcy pozbawienia wolności, orzeczono karę łączną 1 roku pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania na okres próby 2 lat. Orzeczono obowiązek szkody w całości. Wyrok uprawomocnił się w dniu 22.12.2016 r. ;

V. Sądu Rejonowego w Brzezinach z dnia 22.02.2017 r. w sprawie II K 1/15 za czyny stanowiące ciąg przestępstw z art. 91 § 1 k.k. wyczerpujących dyspozycję art. 18 § 3 k.k. w zw. z art. 286 § 1 k.k. i art. 286 § 1 k.k. i art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 12 k.k. w zw. z art. 91 § 1 k.k. na karę 1 roku i 6 miesięcy pozbawienia wolności i karę grzywny w wymiarze 20 stawek po 50 złotych każda, za czyn z art. 270 § 1 k.k. na karę 5 miesięcy pozbawienia wolności. Orzeczono karę łączną 1 roku i 10 miesięcy pozbawienia wolności, z warunkowym zawieszeniem jej wykonania na okres próby 4 lat. Zobowiązano do naprawienia szkody. Wyrok uprawomocnił się w dniu 13.04.2017 r.

W opisanej wyżej sprawie, wyrokiem z dnia 28 marca 2018 roku, na podstawie art. 568a § 1 pkt 2 k.p.k. w zw. z art. 85 § 1 i 2 k.p.k. i art. 86 § 1 k.k. Sąd Rejonowy połączył kary pozbawienia wolności orzeczone wyrokami opisanymi w punktach II. i III. i wymierzył skazanemu karę łączną 2 lat pozbawienia wolności. W zakresie kar pozbawienia wolności rozpatrywane wyroki zostały uznane za pochłonięte wydanym wyrokiem łącznym, a w pozostałym zakresie za podlegające odrębnemu wykonaniu. Sąd na podstawie art. 577 k.p.k. ustalił początek kary na dzień 23.08.2016 r., umorzył postępowanie w odniesieniu do wyroków opisanych w punktach I., IV. i V. oraz zwolnił skazanego od ponoszenia kosztów sądowych.

Apelację od powyższego wyroku na podstawie art. 425 § 1 i 2 k.p.k., art. 444 k.p.k. i art. 447 § 2 k.p.k. wniósł prokurator, zaskarżając go w całości na niekorzyść oskarżonego i na podstawie art. 427 § 2 k.p.k., art. 438 pkt 1 k.p.k. zarzucając obrazę przepisów prawa materialnego w postaci art. 85 § 1 i 2 k.k. i art. 89 k.k. poprzez brak połączenia w zaskarżonym wyroku łącznym kar pozbawienia wolności orzeczonych wyrokami sygn. akt II K 349/16 i II K 1/15 Sądu Rejonowego w Brzezinach, pomimo istnienia podstaw do połączenia orzeczonych nimi kar pozbawienia wolności z

karami pozbawienia wolności orzeczonymi w wyrokach o sygnaturach V K 55/05 i V K 266/25 Sądu Rejonowego w Brzezinach.

Prokurator na podstawie art. 427 § 1 k.p.k., art. 437 § 1 k.p.k. oraz art. 456 k.p.k. wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez połączenie kar pozbawienia wolności orzeczonych wyrokami Sądu Rejonowego w Brzezinach o sygnaturach: V K 55/05, V K 266/05, II K 349/16 i II K 1/15 oraz wymierzenie za objęte tymi wyrokami czyny kary łącznej pozbawienia wolności w wysokości trzech lat i trzech miesięcy bez warunkowego zawieszenia jej wykonania.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja prokuratora okazała się zasadna, skutkując koniecznością uchylecia zaskarżonego wyroku i przekazania sprawy Sądowi Rejonowemu do ponownego rozpoznania.

Analiza akt sprawy prowadzi do wniosku, że P. L. został skazany łącznie pięcioma wyrokami jednostkowymi, które były przedmiotem badania w przedmiotowym postępowaniu. W niniejszej sprawie Sąd meriti po zbadaniu warunków do orzeczenia kary łącznej uznał, że możliwe i zasadne jest orzeczenie kary łącznej jedynie w odniesieniu do wyroków zapadłych w sprawach V K 55/05 i V K 266/05 Sądu Rejonowego w Brzezinach, jednocześnie nie decydując się na połączenie wyroków tego sądu ze spraw II K 349/16 i II K 1/15. Należy podkreślić, że Sąd I instancji posiadał wiedzę o wszystkich pięciu wyrokach jednostkowych dotyczących P. L., a decyzja o objęciu węzłem kary łącznej wyłącznie dwóch z nich była rezultatem uznania, że kary pozbawienia wolności ze spraw II K 349/16 i II K 1/15 jako orzeczone z warunkowym zawieszeniem ich wykonania, którego to wykonania dotychczas nie zarządzono, nie mogą zostać połączone z wyrokami w sprawach V K 55/05 i V K 266/05, w których wykonanie warunkowo zawieszonych kar pozbawienia wolności zostało zarządzone. Z poglądem tym nie można się zgodzić.

Stosownie do treści art. 85 § 1 i 2 k.k. „jeżeli sprawca popełnił dwa lub więcej przestępstw i wymierzono za nie kary tego samego rodzaju albo inne podlegające łączeniu, sąd orzeka karę łączną. Podstawą orzeczenia kary łącznej są wymierzone i podlegające wykonaniu, z zastrzeżeniem art. 89, w całości lub w części kary lub kary łączne za przestępstwa, o których mowa w § 1”. Powyższe uregulowanie, jak słusznie podniósł skarżący, odsyła do treści przepisu art. 89 k.k., który stanowi ustawowy wyjątek od zasady, iż podlegająca łączeniu kara musi podlegać wykonaniu. Zgodnie z brzmieniem jego § 1 in principio „w razie skazania za zbiegające się przestępstwa na kary pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem i bez warunkowego zawieszenia ich wykonania sąd może warunkowo zawiesić wykonanie kary łącznej w wymiarze nieprzekraczającym roku (...)”. Zacytowane uregulowania są precyzyjne i jednoznaczne, wskazując na konieczność stosowania przepisów o karze łącznej bez względu na to, czy orzeczona wyrokiem jednostkowym kara pozbawienia wolności pozostaje warunkowo zawieszona, czy też jej wykonanie zostało zarządzane. Potwierdzenie takiego stanowiska odnaleźć można w bogatym orzecznictwie, na przykład czego przywołać można tezę 3. wyroku Sądu Apelacyjnego w Gdańsku z dnia 4 października 2017 r. w wydanego w sprawie II AKa 298/17, stwierdzającą że „znowelizowane przepisy, identycznie jak ich poprzednio obowiązujące odpowiedniki, wprowadzają zasadę, że wymierzenie za zbiegające się przestępstwa kar pozbawienia wolności w wymiarze bezwzględny oraz co najmniej jednej takiej kary z warunkowym zawieszeniem jej wykonania, nie wpływa na obligatoryjny charakter wymiaru kary łącznej. (...) W świetle zatem regulacji art. 85 § 1 i 2 k.k. w zw. z art. 89 § 1 k.k., kary pozbawienia wolności w wymiarze bezwzględny oraz kary z warunkowym zawieszeniem jej wykonania podlegają połączeniu, przy uwzględnieniu - w razie orzeczenia kary łącznej pozbawienia wolności bez warunkowego zawieszenia wykonania kary - zasady "przeliczania" kary z warunkowym zawieszeniem jej wykonania wynikającej z przepisu art. 89 § 1b k.k.”, (...) Legalis, nr 1712681. (patrz też wyrok Sądu Apelacyjnego w Katowicach z dnia 25-08-2016, II AKa 309/16). W użytym w przepisie art. 85 § 2 k.k. zwrocie „kary podlegające wykonaniu” chodzi przy tym o takie kary, w stosunku do których nie została zakończona procedura ich wykonania. W takim razie o karach orzeczonych z warunkowym zawieszeniem ich wykonania, przed zakończeniem okresu próby oraz upływem okresu, w którym można wydać zarządzenie o wykonaniu kary warunkowo zawieszony, nie można twierdzić, że nie podlegają wykonaniu. (wyrok SN - Izba Karna z dnia 14-03-2017, IV KK 363/16).

Powyższe rozważania prowadzą do wniosku, że Sąd meriti orzekając karę łączną jedynie w stosunku do dwóch wyroków jednostkowych dopuścił się obrazy prawa materialnego.

Mając na uwadze powyższe, zaskarżony wyrok należało uchylić i przekazać sprawę do ponownego rozpoznania Sądowi Rejonowemu w Brzezinach. Podczas powtórnego rozpoznawania sprawy Sąd I instancji będzie miał na względzie, aby uwzględnić przy wyrokowaniu wszystkie prawomocne skazania na kary podlegające łączeniu, bacząc na treść przepisu art. 89 § 1 k.k. (rozważając także możliwość zastosowania przepisów dotyczących kary łącznej sprzed nowelizacji - art. 4 § 1 k.k.).